

Naciji se umaknili in poplavili dolino reke Roer

RDEČA VOJSKA DRVI PROTI AVSTRIJI

Ruske čete so vdrle
v trdnjavsko mesto
Pecs; se valijo
skozi Slovaško.

LONDON, 29. nov. Rdeča vojska je danes prekorala Donavo 100 milj južno od Budimpešte in vdrila v trdnjavsko mesto Pecs. Rusi so s svojim novim navalom na bok nemških in madžarskih sil udarili natančno proti jezeru Balaton in avstrijski meji.

Ob istem času sta se druga in deveta sovjetska armada spojili v trdni fronti na 90 milj dolgi liniji preko poplavljenih karpatških cest v vzhodni Slovaški in severovzhodni Madžarski in potiskali polagoma proti zapadu napram trpkemu odporu sovražnih sil.

60 slovaških trgov in vasi osvobojenih

Poročilo iz Moskve javlja, da so čete Rdeče vojske osvobodile v vzhodni Slovaški 60 trgov in vasi.

V severni Madžarski so Rusi likvidirali ves sovražni odpor na desnem bregu Tise in zavzele nadaljnjih 14 naseljenih krajev. Povprečno so Rusi tekom dneva na obeh frontah, ki merijo 110 milj, napredovali do 14 milj.

Pecs, kjer se nahajajo veliki premogovniki, leži 23 milj zapadno od zavzetega Mohača, in okrog 100 milj južno od Budimpešte.

Cilj nove ofenzive
Kaj imajo Rusi v mislih s svojo ofenzivo proti zapadu, še ni jasno. Ena možnost je, da skušajo s tem prisiliti sovražnika, da potegne rezerve s fronte pred Budimpešto, druga možnost pa je, da nameravajo madžarsko glavno mesto pustiti zadaj in prodirati s polno paro proti Avstriji.

Ako ruske sile udarijo okrog južnozadnega brega jezera Balaton, bi prišle na postojanke, ki se nahajajo samo 40 milj od avstrijske meje.

OGROMNA VEČINA
VOJAKOV ZA ROOSEVELTA
PHILADELPHIA, 29. novembra. — Preštete vojaških glasovnic v državi Pennsylvania je odkrilo, da je za Roosevelta glasovalo 34.850 članov v oboroženih silah, za Deweyja pa samo 17.919.

LETNA SEJA
Letna seja društva "Vodnikov venec" št. 147 S. N. P. J. je bila v nedeljo dopoldne, v dvorani št. 2 Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave. Radi važnosti seje se pričakuje polnoštevilno udeležbo od strani članstva.

NA OPERACIJI
V tork zjutraj se je podvrgla operaciji na slepiču Mrs. Pauline Marik, hčerka Mr. in Mrs. Frank Strumbly, High-school Rd., S. Euclid, O. Nahaja se v St. Alexis bolnišnici, kjer jo prijateljske lahke obiščejo. Želimo ji skorajšnje okrevanje!

Ameriški superbombniki v tretjem napadu na Tokio

WASHINGTON, 29. novembra. — Ameriški superbombniki B-29 so danes navzlic grožnjam japonskega radija, da bodo ameriški letalci, ki bi bili prisiljeni na zemljo, "linčani od razjarjenega prebivalstva," vprizorili tretji napad na Tokio v teku enega tedna.

Napad je bil napravljen z letalskih baz na 1.480 milj oddaljenem otoku Saipan, toda podrobnosti o napadu še niso na razpolago.

Japonska poročila priznava, da so bombe zanetile požare v glavnem mestu, in rečeno je dalje, da so superbombniki v teku dneva vprizorili na prestolico dvoje napadov.

Grožnja proti ameriškim letalcem

Tokijski radio je javil, da so požari nastali "na več krajih", in da je bila "večina plamenov takoj pogasena."

Isto poročilo je ocenilo število napadalne sile na okrog 20 superbombnikov, da važne industrijske naprave "niso bile prizadete," in da so bile življenjske izgube "izredno lahke."

Glasom tokijskega radija je Kyoshi Kojima, politični korespondent japonske časnikarske agencije Domei izjavil, da bo vsak ameriški letalec, ki bi se

po "slepem bombardiranju Tokija" skušal s padalom spustiti na zemljo, "na licu mesta ubit od razjarjenega japonskega ljudstva."

Tozadevna grožnja je bila iz Tokija oddajana v angleškem jeziku.

Japonski konvoj 13 ladij uničen

GL. STAN GEN. MACARTHURJA, Filipinski otoki, 30. novembra. — Tukaj je bilo danes uradno naznanjeno, da so ameriška letala tekom torka in srede potopila konvoj 13 japonskih transportov, na katerih krovu se je nahajalo okrog 4.000 vojakov, ki so našli smrt v morskimi valovih.

To je bil šesti velik konvoj, ki so ga Japonci poslali na otok Leyte. Koliko Japoncem od zadnjega konvoja se je posrečilo izkrcati na obrežju, se ni moglo dognati.

Green apelira za združenje z rudarji in CIO

NEW ORLEANS, 29. novembra. — Predsednik A. F. of L., William Green je včeraj na konvenciji organizacije nujno apeliral za solidarnost organizirane delavstva in izjavil, da je pripravljen umakniti se iz federacije, ako bi to odprlo pot za povratek rudarske unije pod okrilje federacije in bi se A. F. of L. in C. I. O. združili v enotno organizacijo.

Združenje vseh teh organizacij bi pomenilo enotno organizacijo, katere bi štela 13 milijonov delavcev.

Konvencija je sprejela sklep, da se pogajanja s CIO in United Mine Workers, ki so se leta 1943 izjalovila, zopet obnovijo, ako je mogoče. To se je zgodilo vzlic temu, da je John Machin, predsednik "Progressivnih rudarjev", spadajočih k A. F. of L., protestiral, da je John L. Lewis še vedno "isti stari Lewis" kot je bil, da se rudarji, ki so člani AFL, ne bodo nikdar nehali boriti proti temu, da bi ponovno prišli pod "Lewisovo peto."

Visoka globa

Eli Zuckerman, gostilničar na 2555 E. 55 St., ki je neki ženski prodal karton cigaret za \$3.25, dočim legalna cena znaša samo \$1.80, je bil včeraj na policijskem sodišču obsojen na \$200 globe. Najvišja kazen za operatorje črne borze je globa \$500 in 60 dni zapore.

KLUB DRUSTEV SDD

V petek, ob 7. uri zvečer se vrši seja kluba društev Slovenskega društvenega doma na Recher Ave. Zastopniki so prošeni, da se udeležijo polnoštevilno in točno.

Kratke vesti

HULL OBETA SVOJO PODPORO STETTINIUSU

WASHINGTON, 29. novembra. — Državni tajnik Cordell Hull je danes z bolniške postelje zagotovil svojega naslednika Edwarda R. Stettinusa, da mu bo v izvrševanju njegovih novih dolžnosti nudil vso svojo osebno podporo. Pričakuje se, da bo senat imenovanje Stettinusa odobril v teku prihodnjih par dni.

GROF SFORZA SE UMAKNIL IZ POGAJANJ

RIM, 29. novembra. — Grof Carlo Sforza, proti kateremu se je baje izrekel britski poslanik Sir Noel Charles, češ, da on ne sme biti ohihodnji premier ali zunanji minister, ker je "politično nezanesljiv, je položil resignacijo kot predsednik konference, sestojede iz zastopni-

Politična kriza v Belgiji raste

BRUSELJ, 29. novembra. — Snoči so od vseh strani dežele prihajale kolone demonstrantov, ki so sklenile, da vprizorijo skupno protestno zborovanje proti vladi premierja Pierlota. Prišlo je do več spopadov med policijo in demonstranti. Danes ima biti v mestu uveljavljen generalni štrajk, ki so ga oklicale levičarske skupine, ki štejejo 700.000 članov.

Na čelu gibanja proti Pierlotovi vladi stoji komunisti in socialisti, ki so tvorili hrbenice odpora proti Nemcem, ko se je dežela nahajala pod okupacijo.

kov šestih strank, ki skuša rešiti vladno krizo, ki je nastala po resignaciji Bonomijevega kabineta.

SESTO VOJNO POSOJILO — KUPITE ČIM VEČ MOGOČE BONDV

WASHINGTON, 29. novembra. — Sesto vojno posojilo, katerega cilj je podpiranje \$14.000.000.000, med temi \$5.000.000.000, katere naj podpišejo zasebniki se je začelo dne 20. novembra in bo trajalo do 16. decembra.

Konec vojne, tudi konec vojne v Evropi proti Nemčiji, je daleč — in to navzlic vsem progovom. Najboljši vojaški in mornariški izvedenci pa trde glede Japonske, da bo trajalo najmanj leto ali leto in pol po predaji Nemčije, da se razbije Japonsko silo.

Nemčija se danes vkopava v svoje zadnje pozicije, na katerih se bo branila do zadnjega. Vojna v Evropi se bo nadaljevala, dokler ne pride do brezpogojne predaje nacistov, kot to zahtevajo zavezniki. Vojna na Tihem oceanu, katero bo treba potem tudi še dokončati, pa bo še bolj huda, v pogledu izdatkov. Že transport na zahodno obalo, stane 25% več kot transport v Francijo. Razven tega pa je tudi treba dvakrat toliko ladij za vzdrževanje vsake izkrcane armade na Tihem oceanu — toliko so ogromne razdalje na tem vojnem področju.

Treba je zdaj dodatnih količin vojnega materiala — več

super-letal B-29, od katerih stane vsako \$600.000; več P-47 Thunderbolt-ov, ki stanejo vsak po \$50.000; več M-4 tankov z buldozerci, ki stanejo po \$67.417. Mnogo več je tudi treba vsega drugega — tankov in matičnih ladij za letala, ladij za dovoz bencina, petroleja in municije.

Stric Sam poziva vsakega Amerikana, da pomaga pri tej nalogi. Posoditi denar Stricu Samu pa ni le patriotično dejanje, temveč tudi najbolj zdrava investicija — katero garantirajo vse ogromne ameriške gospodarske sile. Amerikanci tujega rodu so se pokazali veličinski in zanesljivi sila v tej vojni, v kateri je toliko njihovih rojakov trpelo pod brutalnim zatiranjem ravno tistega, kar bo ta vojna iztrebila in uničila. Ta vojna gre za vse, kar je dostojno in pravično — in proti vsemu, kar je zverinsko in nečloveško. Vsled tega je ta vojna borba dostojnih ljudi. In ta vojna dostojnih ljudi se še vedno nadaljuje. Vsi moramo pomagati, da bo čim prej končana. Posodite Ameriki svoje dolarje, kajti drugi dajejo zanj svojo kri. Kupite toliko bondov kot le morete — več kot ste jih kupili kdajkoli prej.

BERLIN POROČA O DIVJANJU "NAJBOLJ GROZNE IN NAJBOLJ LJUTE BITKE V ZGODOVINI"

Ameriške čete so zavzele šest trdnjavskih postojank pred Roerom

PARIZ, četrtek, 30. novembra. — Nemci so danes pod mogočnimi udarci dveh ameriških armad, odprli jezove ob reki Roer in poplavili dolino severno od Geilenkirchena v širini skoro ene milje. Naciji so podvzeli ta desperatni korak, medtem ko so ameriške sile zabijale nove zagozde v njihove obrambe med Duerenom in Julichem, ki stražijo odhode proti Reni, medtem ko je petta zavezniška armada udarila proti severnemu tečaju Siegfriedove črte.

PARIZ, 29. novembra. — Ameriške armade so danes zavzele šest važnih trdnjavskih postojank na šibeči se nemški liniji pred reko Roer. Zavzete postojanke, ki predstavljajo tečaje v nemški obrambi, so Hurtgen, Jungersdorf, Koslar, Kleinhau, Frenz in Langerwehe.

"Najbolj grozna bitka v zgodovini vseh vojen"

Poročilo iz Berlina, opisuje bitko, v kateri so danes Amerikanci vdrli na planjavo pred Kolinom, kot "najbolj grozna in najbolj ljuta bitka v zgodovini vseh vojen."

Jungersdorf, ki pa je padel v Amerikanci vdrli na planjavo pred Kolinom, kot "najbolj grozna in najbolj ljuta bitka v zgodovini vseh vojen."

Franci blizu Colmarja
Prva francoska armada se je priborila na postojanke, ki se nahajajo pet do deset milj od mesta Colmar v Alzaciji in francoske čete so sedaj zaposlene s sekanjem nemških edinic na južnem koncu gorovja Vosges. Najmanj dva nemška "žepa" sta popolnoma obkoljena.

V teku zadnjih dveh tednov sta sedma ameriška in prva francoska armada v svojem navalu proti Reni očistili sojuzniško s 3.600 štirjaških vojakov. Najmanj dva nemška "žepa" sta popolnoma obkoljena.

Nemški odpor na italijanski fronti se je poostil
RIM, 29. novembra. — Osmo britska armada, ki prodira proti severu med rekama, Lamone in Monotone, je naletela na ljut milij ozemlja, osvobodili 1.140 trgov in vasi in zajeli 22.530 ujetnikov.

Francozi grozijo z usmrčenjem talcev
STRASBOURG, 29. novembra. — Gen. Jacques Leclerc, la akcija omejena na patrolje.

Mr. in Mrs. Gulich, z 15915 Whitecomb Ave., sta prejela od svojega sina Adolpha, ki se nahaja na Japonskem, lepo božično darilo, in sicer vsak po 100 dolarjev. Adolf se nahaja preko morja že devet mesecev, njiju drugi sin Henry, se pa nahaja na Havajskih otokih.

Do ponedeljka ostaneta doma na počitnicah Warrant Officer Frank E. Samsa, sin Mr. in Mrs. Samsa, 19808 Kewanee Ave., in njegova soproga. Prijatelji ju lahko obiščejo na domu staršev.

ELLIOTT ROOSEVELT POROČI TRETJO ŽENO

HOLLYWOOD, 29. novembra. — Danes se je zvedelo, da se bosta enkrat ta teden poročila Polk. Elliott Roosevelt in filmska igralka Faye Emerson. Polk. Roosevelt, ki je bil že prej dvakrat poročen, je drugi najstarejši sin predsednika Roosevelta.

VILE ROJENICE

Pri družini Mr. in Mrs. Dan in Molly Nagode, 19004 Shawnee Ave., so se včeraj zglasile vile rojenice in pustile v spomin zalo hčerko. Mati in deklica se nahajata v Booth Memorial bolnišnici, in se dobro počutite. V družini imajo od preje sinčka. Mlada mamica je hči družine Mr. in Mrs. Gainor, 19705 Shawnee Ave., oče pa sin Mr. in Mrs. Frank Nagode, 225 E. 156 St. — Čestitamo!

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOSTI"

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING AND PUBLISHING CO.
 6231 ST. CLAIR AVENUE — HENDERSON 5311-12
 Issued Every Day Except Sundays and Holidays
 SUBSCRIPTION RATES (CENE NAROCNINI)
 by Carrier in Cleveland and by Mail Out of Town:
 (Po raznašalcu v Clevelandu in po pošti izven mesta):
 For One Year — (Za celo leto) \$5.50
 For Half Year — (Za pol leta) 3.50
 For 3 Months — (Za 3 mesece) 2.00
 By Mail in Cleveland, Canada and Mexico:
 (Po pošti v Clevelandu, Kanadi in Mehiki):
 For One Year — (Za celo leto) \$7.50
 For Half Year — (Za pol leta) 4.00
 For 3 Months — (Za 3 mesece) 2.25
 For Europe, South America and Other Foreign Countries:
 (Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države):
 For One Year — (Za celo leto) \$9.00
 For Half Year — (Za pol leta) 4.50
 Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

MARŠAL TITO ODLOČNO ZA OSVOBODITEV VSEH JUGOSLOVANOV IZPOD TUJEGA JARMA

II.

Sporazum z londonsko vlado

Sedaj bi rad spregovoril še nekaj besed o sporazumu, ki smo ga sklenili z vlado dr. Šubašića v Londonu. To je bilo potrebno zato, ker smo hoteli in je bilo tudi nujno, da še enkrat pokažemo pred tujino, da hočemo narodno edinstvo in bratstvo narodov v Jugoslaviji. Ta sporazum z vlado dr. Šubašića je ravno tako naletel na splošno odobravanje v vrstah naših borcev, kakor je našel priznanje v tujini. Ta sporazum je bil potreben ravno sedaj, ko smo prebrodili najtežje in ko nam je bilo mogoče čim več pomagati zaveznikom. Ta sporazum je dokaz naše sloge, dokaz naše zmage na političnem poprišču. To je dokaz edinstva vseh naših narodov, da bi mogla naša država zavzemati dostojno stališče tudi nasproti tujini. Smo ih ostajamo zvesti odločitvam II. zasedanja Antifašističnega sveta narodne osvoboditve Jugoslavije. Sami naši narodi bodo odločevali o bodoči usodi naše notranje uprave. To je načelo, ki ga izpovedujejo naši veliki zavezniki in mi se tega načela tudi držimo.

Čeravno smo med našimi velikimi zavezniki majhna država po površini, smo vendar po hrabrosti veliki. Bolelo bi nas in gotovo bi nam ne bilo prav, če bi našo zemljo smatrali kot neko kolonijo in bi nas puščali na strani, da bi drugi krojili našo usodo. Hočemo biti z našimi zavezniki tam, kjer se bo reševala usoda Evrope in tudi naše države. To je naša pravica in na njej bomo tudi vztrajali. Načeloma se, da bomo naleteli na pravilno razumevanje pri naših velikih zaveznikih, ker so naši narodi zaslužili tako razumevanje in položili toliko žrtev na oltar pravične stvari.

Gremo nasproti velikim časom, novim preizkušnjam in novim borbam pri graditvi nove Jugoslavije. Gotov sem, da so vsi naši borci, borci partizanskih oddelkov N. O. V. zavarovali meje naše države — in ne samo te, pač pa zavarovali tudi tisto, kar so nam bili po krivici odvzeli.

Naj živi nova, srečnejša, demokratična, federativna Jugoslavija! Živeli naši veliki zavezniki: Sovjetska zveza, Velika Britanija in Zedinjene ameriške države! Naj živi zmagovalna bratska velika Rdeča vojska, ki stoji z nami na naših mejah! Smrt fašizmu, svobodo narodu!

Najnovejši govor maršala Tita je brez dvoma mojstersko delo državnika, domoljuba in hrabrega človeka. Do takega sklepa ni težko priti, če v tem govoru razčlenimo samo tri važne momente.

1. Maršal Tito je govoril o Slovenskem Primorju, Istri in Korški. Razen nekaj častnih izjem se v preteklosti jugoslovanski merodajni krogi za te naše kraje niso ravno preveč zanimali. Za te ljudi so bila vprašanja Bosne in drugih prividnih notranjih meja Jugoslavije mnogo važnejše zadevščine. Tudi v zunanji politiki so ti takozvani državniki vse svoje napore posvečali "kako će nadmudriti jedan drugoga, Srbi Hrvate, a Hrvati Srbe." Medtem pa so nekateri naši sosedje na tem, "da nadmudre i Srbe i Hrvate." Na to žalostno preteklost se ne bi izplačalo obračati, če bi doma ne bilo ljudi, ki na naše splošne in posebne interese gledajo ravno tako ozkosrčno, kakor so to delale bivše vlade v Londonu.

V kolikor smo mogli, smo v "Bazovici" stalno ponavljali in odpirali krvaveče rane v Primorju, na Korškem, na Štajerskem in na Madžarskem. To smo delali kljub očitkom nekaterih pripadnikov naših velikih zaveznikov, in kljub očitkom naših bratov Srbov in celo Slovencev, ki so nas zaradi tega pitali s separatisti. Londonski radijo je večkrat opozarjal na nevarnosti, ki nam pretijo s strani novih kobelizerantov in ki jih je s svojim govorom maršal Tito temeljito potrdil ob stran, Rimski

intrigantje, profesionalni imperijalisti in kradljivci tuje zemlje bi v tem svojem tradicionalnem delu mogoče tudi uspeli, če bi mi Jugoslovani nadaljevali z bratomorno vojno samo zaradi vprašanj, ali bo Hrvatska neodvisna in ali bo Srbija velika, ali bomo po končani vojni imeli tako ali drugačno notranjo upravo, katere ljudi bomo ugonobili v tej ali oni vasi in kako bomo postavljali meje tam, kjer jih sploh biti ne sme in ne more. Maršal Tito pa se je pozanimal — in to odločno in krepko — za mnogo važnejša vprašanja in za mnogo važnejše meje. Zavedal se je, da se meje postavljajo enkrat za stoletja, medtem ko o notranjih političnih vprašanjih in njihovih rešitvah razpravljamo lahko kadar koli hočemo, seveda, ko bomo enkrat na svoji lastni zemlji. Jasno in glasno je maršal Tito povedal vsemu svetu, kaj mislimo o Trstu, Istri, Gorici, Zadru in Reki; o Celovcu in Beljaku, o Slovencih onstran Špilja in o naših ob Blatnem jezeru. Povedal je, kaj mislimo o mejah, ki so ravno tako važne za Srbe, kakor so za Hrvate in Slovence in ki so nam vsem prišle k srcu ter so Primorcem, Štajercem in Panonskim Slovincem vprašanja življenja ali smrti.

2. Večkrat so v javnost predirli nazori, ki so napovedovali, da ob koncu te vojne ne bo še konec fašizma, pa tudi še ne konec reakcionarnih miselnosti. Mnogi ljudje se bodo preleteli v demokratične in napredne pripadnike nove kulture in nove civilizacije, ravno tako kakor se pripravljajo Nemci, da se po polomu prelevijo v antinacistične bojovnike, da bi varnejše organizirali podzemsko vojno in ponovno borbo za oblast. To je velika nevarnost za vsako državo in za vse človeštvo. O teh nevarnostih in spekulacijah smo tudi mi večkrat odkrito in v najboljši veri spregovorili. Tisti, ki so se ustrašili razkrinkanja, so zagnali hrušč in trušč ter nas z lažmi in intrigami blatili; ali resnica, živa in nepotvorjena je le udarila na dan in marsikoga izmed spekulantov tudi po zobe. Tako je bilo pravici zadoščeno, čeprav so spekulantje zavajali tudi poštene in iskrene rojake v sumničenja.

Maršal Tito je jasno podčrtal značaj tega važnega problema. Neznani komentator na londonskem radiju je mogoče s polno pravico pripomnil: "Ali na ovome mestu treba primetiti, da li se o tome problemu vodi zaista onoliko računa, koliko bi trebalo, kada bi se podrobnije razmotrila sva naša pitanja; teško bi se na to mogao dati pozitivan odgovor."

3. V tujini imamo še vedno gotov krog ljudi, ki si zakrivajo obraz pred stvarnostjo v Jugoslaviji. Tudi o tem smo že večkrat spregovorili. Niso pa to samo Srbi, pač pa tudi nekateri redki Slovenci, ki ne morejo razumeti novih tokov. Verujemo, da je težko za ljudi, ki so bili desetletja navajeni na neke privilegije, gledati kako jim te nezastužene "pravice" kopnijo pod nogami. Ampak, če drugega ne, bi od njih v resnici lahko pričakovali nekaj več stvarnosti in manj utopij. Preteklost se ne bo vrnila in hvala bogu, da je tako. Za naše bojovnike na bojiščih je vendar le težka misel, da še nekateri stoje ob strani in zato razumemo, da je maršal Tito tudi to okoliščino omenjal v svojem znamenitem govoru.

Gotovo je, da se v vsaki svobodni državi formirajo razne skupine z različnimi težnjami in različnimi interesi. Njihove aktivnosti ščiti zakon svobode, vendar morajo vse resne skupine utemeljevati svoje težnje na stvarnosti in ne na utvarah. Vse tri odločujoče velesile v tej vojni so priznale in odobrile delovanje N. O. V., ga podprle moralno in materialno. Z Dražo Mihajlovičem so zavezniki pretrgali vse zveze, ker so se prepričali, da je njegovo delovanje v zadnjih dveh letih škodljivo za zavezniško stvar, škodljivo za Jugoslavijo in škodljivo tudi za sam srbski narod. Tisti nekdanji politični močniki, ki so svoje osebnosti položaje krepili svoječasno z Mihajlovičevim slavo, mislijo, da mu morajo biti za te svoječasne usluge tudi še nadalje hvaležni. Pogrešili so takrat in grešijo tudi danes.

O govoru maršala Tita bi mogli še marsikaj povedati, ali že samo ti trije momenti povedo dovolj za sklep: da je maršal Tito obvezal vse prave jugoslovanske rodoljube, posebno pa nas Primorce z zahvalnostjo, ker je s svojim širokim pogledom in hrabrim nastopom zaščitil naše splošne interese. Vsa naša primorska javnost v Egiptu mu je za odločne besede v prid naši stvari hvaležna.

Iz urada Slovenskega ameriškega naroda nega sveta

3935 W. 26th St., Chicago, Ill.

Relifna akcija

Zbiranje obleke, obuvala in drugega blaga, kakor tudi denarnih prispevkov za War Relief Fund of Americans of S. Slavic Descent je v polnem teku. Poročila, ki jih prejemanjemo od naših pridnih delavcev in delavk iz raznih krajev Amerike, so razveseljiva in jasno pričajo, v koliki meri se naši rojaki zavedajo velikanske potrebe za nujno pomoč nesrečnim rojakom v Jugoslaviji. Prepričani smo, da bodo tudi ameriški Slovenci storili svojo dolžnost ter jih bo nova Jugoslavija zapisala z velikimi črkami v

svojo zgodovinsko knjigo za pomoč, ki jo bomo nudili moralno in materialno borbenemu narodu v njegovi najtežji uri.

Kako uspešno se lahko izvaja naša relifna akcija, ako delamo z združenimi močmi, beleži že doseženi rezultat. Do 3. novembra se je skupna blagajna skoraj podvojila in znaša preko \$96,000. Ves denar bo rabljen v Ameriki za nakup zdravil, zdravih instrumentov in drugega materiala, ki se ga more dobiti le tukaj.

Ta izredno lepa vsota je bila nabrana v štirih tednih. Pač ne more biti boljše dokaza, da se jugoslovanski Amerikanci zavedajo važnosti in potrebe skupnega dela in se strinjajo za enotno fronto tudi pri pomožni akciji.

Jugoslovani v stari domovini so združeni in se borijo Slovence poleg Hrvata, Srba, Crnogorca in Macedonca. Zavedajo se v polni meri, da je separatizem tisto orožje in narodno zlo, katerega se je Hitler potom svojih izdajalskih priveskov posluževal, da zaslužni ves Balkan, ter ga obdrži v svoji oblasti z netenjem medsebojnega sovraštva, protinrodnih intrig in z izkoriščanjem narodnega bogastva v korist peščice človeških izrodov. To je njegovo tajno orožje! Toda v isti meri se zavedajo jugoslovanski Amerikanci, da le zedinjeni, v bratstvu in z združenimi močmi lahko največ pomagajo svojim bratom onkraj morja ter da separatizma v Ameriki ne oznanjajo ljudje, ki soglašajo z veličastno borbo narodov Jugoslavije, temveč oni, ki simpatizirajo s staro gardo in njenim povratkom na krmilo in tudi med nami zastavljajo enotno akcijo.

Kakor v politiki, tako tudi pri pomožni akciji naš narod v Ameriki ne bo nasel na plitve argumente proti skupnemu delu in skupni pomoči našim rojakom, pa naj prihaja od koderkoli. Jugoslavija kliče danes za pomoč, ki lahko veliko zaleže, ne jutri. Hiša se gasi, kadar prične goreti, ne kadar zgori!

Slovenci so do 3. novembra prispevali v vojni relifni fond ZOJSA \$12,225.07. Od te vsote je bilo preko SANSa poslano \$3,085.25, ostalo pa so skupine in posamezniki poslali naravnost v newyorški urad. V seznam prispevateljev po \$100 prištevamo tudi našo družnico št. 63 v Brooklynu, zavednega rojaka Ignaca Rešetiča iz East Moline, Ill., ter Heleno in Ivana Kušarja iz Berwyna, Ill. Mrs. Kušar je vrnila konvenčne dnevnice in zraven sta s soprogom pridela še \$80. Blagajnik Kluba društev Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave, brat Anthony Zakrajšek, je poslal ček v znesku tisoč dolarjev za pomožno akcijo.

Drugi darovalci ta teden so bili: Virden, Ill., Frank Heršić \$15, Frank Stempihar \$10, Chisholm, Minn., Frank Klune \$3, Brooklyn, N. Y., Anna Berlan in Bertha Grom vsaka po \$5.00, Chicago, Ill., Frank Bostič \$10 (namesto venca pokojni Ani Mladič), John Gornik (Forest View, Ill.) \$2.50 in enako vsoto za SANS; ostanek blagajne "Kluba veteranov S. S. P. Z." \$15. Lokalni odbor WRFASD iz Waukegana je prispeval prvih \$100, društvo št. 295, SNPJ, Bridgeville, Pa. \$50 ter samostojno društvo Slovenian Mutual Beneficial Aid Society \$25.00. Terezija Kosmatin iz Los Angelesa je poslala za SANS \$1, enega pa za reveže. Brat Frank Zeravec iz Kenoshe, Wis., je v imenu društva št. 38 SNPJ poslal \$115 za

relif, SANSu pa \$25. Vpraša, če smo zadovoljni, kajti naših rojakov je tam le peščica. Seveda smo!

Vsem tem darovalcem naša najlepša zahvala!

Posiljanje obleke

Sestra Theresa Gerzel poroča, da so v West Aliquippi naše pridne ženske nabrale, oprale, pokrpale in odpisale v skladišče v New York 1680 funtov razne obleke, perila, rjuh in čevljev, skupaj 1945 komadov. Zbirajo tudi denarne prispevke. Iz Lintona, Ind., poroča sestra Jennie Dolenc, da je članstvo društva 180 SNPJ darovalo 100 funtov raznega oblčila. V Depue, Ill., so rojaki nabrali 630 funtov obleke v dobrem stanju, skupaj 20 zabojev, ter izročili naši podružnici v LaSallu. V gotovini so že nabrali \$110.00. Ig. Rešetič iz E. Moline, Ill., je poslal zaboj obleke v teži 40 funtov.

Zbiranje obleke je v polnem razmahu. Toda z odposiljanjem se ne sme odlašati, kajti ladja, ki je prišla v New York, ne bo čakala.

SEZNAM NABIRALNIH POSTAJ

BROOKLYN, New York—665 Seneca Avenue.

CHICAGO—Northside: 3019 N. Damen Ave. (pri Solarju). Westside: 3936 W. 26th St. (nasproti SANSovega urada). South Chicago: 9710 Avenue L. Roseland-Pullman: 516 W. 115th St. CLEVELAND—Okrožje St. Clair: Slovenski Narodni Dom, 6409 St. Clair Ave. Collinwood: Slovenski Delavski Dom, Waterloo Rd. Euclid-Nottingham: Društveni dom na Recher Ave. Newburg: 11202 Revere Ave. (pri Mrs. Traven).

DETROIT—Slovenski Narodni Dom, 17153 John R. Slovenski Del. Dom, 4375 S. Livernois.

MILWAUKEE—Po dnevu: 630 W. National Avenue. Zvečer od 6. naprej: 7th West National Ave, ali pa 9th in W. Mineral St. Za severno stran: Pri Mary Rodich, 2739A, North 29th St.

WEST ALLIS—Od 10. do 12. dopoldne: Paradise Theatre Bldg., drugo nadstropje, soba št. 207.

WAUKEGAN-NO. CHICAGO—Slovenski Narodni Dom.

ST. LOUIS, MO.—4658 Rosa Ave. (Pri Mrs. Speck).

PITTSBURGH, PA.—Slovenski Dom, 57th in Butler Sts.

NEWARK, ELIZABETH, LINDEN, N. J.—2021 Ingalls Ave. Linden, N. J. WESTMORELAND COUNTY, PA.—Pri Antonu Zorniku, Hermina, Pa.

GLAYVON SKLADIŠČE V NEW YORKU: Warehouse, WRFASD, 161 Perry Ave.

Shodi in prireditve

Detroit, Mich. Drama "Vera v vstajenje". Prireja jo podružnica št. 1 SANS v nedeljo 10. decembra v Slovenskem delavskem domu na Livernois St.

Urednikova pošta

Delovanje Community Welfare kluba

Cleveland, Ohio. — Community Welfare klub je aktiven že več kot 23 let, v katerem času je izvršil že veliko dela v prid človečnosti.

Članice so v zadnjem času darovale Rdečemu križu blago, in tudi že sešile več sto komadov pokrival za veterane v Crile vojaški bolnišnici. Njih delo pa se ne ustavi samo s tem. One tudi darujejo kri, nagovarjajo in priporočajo rojakom, da darujejo kri, katero Rdeči križ tako nujno potrebuje za naše vojake. En pajnt vaše krvi more da reši življenje kakega vojaka, vi pa zaradi daritve krvi ne boste trpeli nobenih posledic. Vsaka zdrava oseba bi se morala odzvati. Vi, ki imate svojo drage v vseh koncih sveta, pomislite kako važnega pomena je to. Rdeči križ jim stoji ob strani vse-povsod in ob vsakem slučaju. To je skromna malenkost, ki se jo pričakuje od nas, v primeri z žrtvami, ki jih prinašajo naši dragi sinovi in možje na bojnih frontah. Pokličite takoj Rdeči križ — Superior 1800, in določite čas, da podaste vaše božično darilo junakom, v obliki ENEGA PAJNTA VAŠE KRVIL.

Klub redno finančno prispeva v dobrodelne svrhe, kot za War Chest, Red Cross War Fund, lokalne žrtve, in nešteto drugih.

Uradnice Community Welfare kluba so: Predsednica Josephine Posch, podpredsednica Josephine Haffner; tajnica Nettie Prince, blagajničarka Emma Gregorich.

Za publicistični odbor: Johanna V. Mervar.

Roosevelt-Lausche ples z mgame

ROOSEVELT - LAUSCHE ples Cleveland, Ohio. — Prijazno vabimo rojake in rojakinje na veliko plesno veselico, ki jo priredi demokratiški klub 23. varde, da proslavi zmago Franka (Dalje na 3. strani)

PRAVKAR SMO PREJELI NOVE JANKOVIČEVE PLOŠČE:

VESELI PRIJATELJI — polka

HERKULOVIC — valček

TREBA NI, TREBA NI MOJE DEKLE PLAVSATI

KUKAVICA — valček

Imamo tudi druge Jankovičeve, Kušarjeve in druge slovenske ter hrvatske plošče.

NORWOOD APPLIANCE & FURNITURE

6104 ST. CLAIR AVE.

JOHN SUŠNIK, lastnik

LEPI STRIČEK

BEL-AMI

Francoski spisal — GUY DE MAUPASSANT

Prevel — OTON ŽUPANČIČ

(Nadaljevanje)

In zapazil je, da je pogladil prihod takega neznanca, ki je nanaglomala presekala prijetno kramljanje na štiri oči, katerega se mu je srce že privadilo. In dozdevalo se mu je tudi, da je bil ta človek, sam ni mogel pa je našel on tukaj.

Do tretje ure ni imel več prav nobenega opravka; in sedaj ni bilo še poldne. V žepu mu je stalo šest frankov petdeset: to je kos v Duvalovo obednico. Potem je taval po bulvarju; ko je bilo tri, je stopal po ravnih stopnicah v "Vie française".

Pisarniški sluge so sedeli s prekrižanimi rokami na klopi in čakali, dočim je en uslužbenec prejel za nekakšnim majhnim profesorom katedrom ravnarstva došlo korespondenco. Vse je bilo popolnoma vzprizorjeno, ki je imponiralo obiskovalcem. In so se držali in kretali važno okretno kakor se spodobijo v veliki velikega lista.

Duroy je pral: "Kje dobim gospoda Walterja?" Sluga je odgovoril: "Gospod Walter je pri seji. Ali ne bi bilo sedli, gospod?" In pokazal mu je čakalnice, že polno ljudi.

Tam je bilo veljavnih, uglednih, moških, v odlikovanju na prsih, in tudi zanemarjenih ljudi, ki ni bilo videti perila, so nosili na oprsju madeže, spominjajo se obrisov zemljin in morij na ramaljevidih. Tri ženske so bile med temi moškimi. Ena je bila mlada, smehljajoča, nagazdana, v vsej priliki kokota; njena slika s tragičnimi potezami na zgubancem licu, tudi ne tako strogo nagazdana, je imela nekaj nepristnega, zmetničnega, kakor v obče bivše igralke, neke vrste splahnelo mladost, kakor žaltav ljubezenski tujak.

Tretja ženska v žalni obleki je stiskala v kot in se je ozirala kakor nevtolažna vdova. Duroy je mislil, da je prišla k njemu prositi.

A nikomur niso dali vstopiti, in Duroy je bil že več nego dvajset minut.

Tedaj se zablisne Duroyeva misel, vrnil se je in stopil bližje: "Gospod Walter mi je rekel, naj pridem ob trih," je mislil, "za vse slučaje pa po-čakaj, ali ni gospoda Forestier-tukaj?"

(Dalje primodniš)

UREDNIKOVA POŠTA

(Nadaljevanje z 2. strani)

Lauscheta in predsednika D. Roosevelta. Veselica se vrši v petek, dne 2. decembra, v avditoriju Slovenskega narodnega doma, na 1. Clair Ave., in se prične ob 8. uri zvečer. Za ples bo sviral Peter Smetana. Za o-čeno se je dobro pripravil, za pristno zabavo pa bo vse pripravljeno. Torej, vabi se vas, da se udeležite. Vstopnina je 50c.

Odbor.

DAROV PRIHAJAJO
Carpenter Union Local štev. 100 je poslal za pogorelece \$100, Mariola Tent, No. 1288 The Woodlawn, Cleveland, Ohio, \$50.00, Slovenski narodni dom iz Maple Henghts \$50.00 in Mrs. Mary Pristov \$5.00. Vse skupaj \$180.00. Te darove je

četka priljubi. (Pa da ne bo zgladilo kot nekak oglas, bom vseeno priporočal rojakom, obiščete njih prostor.)

Po \$5.00 Mrs. Rudy Volčansk, Mrs. Cecilia Subelj, in Mrs. Mary Somrak, ki pa bi morala biti priobčena še pred volitvami, (pa oprostite Mrs. Somrak) in \$2.00 Mrs. A. Abram.

Prav lepa hvala vsem skupaj!
Z narodnim pozdravom,
Joseph Okorn, tajnik.

Veselica ob 32-letnici društva "Kras"

Cleveland, Ohio. — Decembra meseca bo 32 let, odkar je bilo ustanovljeno društvo Kras št. 8 S. D. Z. Da ne bo šla ta naša obletnica neopaženo mimo nas, smo sklenili, da priredimo plesno zabavo in sicer v soboto 2. decembra v Slovenskem domu na Holmes Ave.

Naše društvo ni zadnja leta

prirejalo prireditve iz vzroka, ker se zavedamo, da veselice spadajo bolj kulturnim kot podpornim društvom, ker vsa finančna kulturnih društev izvira le iz prireditev, a pri podpor- ninih pa iz članskega asesmentā.

Ker pa dohodki našega društva vsled prenizkega asesmen- ta v društveno blagajno ne kri- jejo več naših izdatkov, smo bili primorani, da na kak način našo blagajno malo opomore- mo, da bomo še nadalje lahko podpirali dobrodnele in druge ustanove.

Torej bratje in sestre, da se odločite v soboto zvečer za po- set veselice mojega in vašega društva v Slovenskem domu, kjer bo izvrstno sviral Vadenalova godba. Pijača? Gotovo! Imeli bomo gorkega in hladne- ga, za dober prigrizek so tudi naše članice preskrbele.

Da se gotovo vidimo!

J. J.

V BLAG SPOMIN

ob tretji obletnici kar je umrl naš nepozabni
soprog, oče in brat

LOUIS ZDESAR

Zatisnil je svoje blage oči dne 30. novembra
1941 leta

Globoko pod zemljo,
tam v ozki hladni hiši,
kjer šum sveta se več ne sliši,
zdaj Tvoje truplo mirno spi,
rešen si zdaj vseh skrbi.
Enkrat bomo se združili,
in si stisnili roke
s Tabo, dragi nepozabni,
to bo srečno snidenje!

Žalujoci ostali:

ROZI, soproga; LOUIS, sin; ROSE, hčerka;
ANDY ZDESAR, brat

Euclid, Ohio, dne 30. novembra, 1944.

Za moške v vašem življenju. . .

SRAJCE . OVRATNICE . ROKAVICE .
KRAVATE . PAJAME . SPALNE
SUKNJE . ROBCE . NOGAVICE IN
DRUGA FINA TER LEPA DARILA

od

RICHMAN BROTHERS

Tri trgovine v Clevelandu

736 EUCLID AVENUE
PROSPECT VOGAL ONTARIO
5716 BROADWAY

1895

1944

Naznanilo in Zahvala

Globoko potrte od prevelike žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijate-
ljem in znancem prežalostno vest, da je nemila smrt posegla v našo družino in
vse prezgodaj nas je moral zapustiti naš preljubljeni in nikdar pozabljeni so-
prog in dragi oče

JOSEPH LEVSTIK

ki je spreviden s svetimi zakramenti po dolgi bolezni izdihnil svojo blago dušo
in mirno v Bogu za vedno zaspal dne 1. oktobra 1944 v lepi moški dobi star 48
let. Rojen je bil v Lemontu, Illinois. Po opravljeni pogrebni sveti maši v cer-
kvi sv. Vida smo ga položili k večnemu počitku dne 4. oktobra 1944 na Calvary
pokopališče.

Tem potom se želiva v globoki
hvalečnosti prisrčno zahvaliti Rev.
Francis Baragi za tolažbo in podelje-
ne svete zakramente, za opravljeno
sveto mašo in ganljive cerkvene po-
grebne obrede.

Najprisrčnejšo zahvalo naj sprej-
mejo vsi, ki so nama lajšali bridke ure
in nama bili v prvo pomoč ter na en
način ali drugi kaj dobrega storili v
teh najbolj težkih in žalostnih dne-
vih, kakor tudi vsem, ki so ga prišli
pokropiti, vsem, ki so čuli in molili ob
krsti ter se udeležili svete maše in po-
greba.

Obenem naj sprejmejo našo pri-
srčno zahvalo Mrs. Agnes Maurin iz
Pittsburgh, Pa., ter Mr. in Mrs. Frank
Siskar iz McKinley, Minn., ki so prišli
sem, da so se poslovili od pokojnega
ob krsti in ga spremili k večnemu po-
čitku.

Globoko hvaležne se želiva pri-
srčno zahvaliti vsem, ki so v blag spo-
min pokojnemu okrasili krsto s kras-
nimi venci in vsem, ki so darovali za
svete maše za mirni pokoj blage duše
in sicer: Mr. in Mrs. Anton Levstik in
hči, E. 67 St., družina Joseph in Ag-
nes Maurin, Pittsburgh, Pa., družina
Rudolph Beloy, Sr., Aurora, Minn.,
družina Frank Siskar, Sr., McKinley,
Minn., družina John Petrich, Hecker
Ave., Mr. Frank Arko, Hecker Ave.,
Mr. in Mrs. Rutar in družina, družina
Frank Siskar, Jr., McKinley, Minn.,
Sgt. in Mrs. Sam Licari, Biwabik,
Minn., Mr. in Mrs. Anton Tanko, dru-
žina Mike Silc, družina Jos. Nosan,
družina Carl Smolec, družina Frank
Trdan, družina Joe Mihelic, družina
Louis Zgonc, Mr. in Mrs. John Oblak,
družina Frank Loushin, družina Jos.
Starc, družina Charles Brodnik, dru-
žina James Slapnik, Jr., družina Fr.
Belaj, Mrs. Josephine Urankar, Mr.
Dominik Lusin in družina, Mrs. Mary
Nosan in sinovi, Geromi družina, dru-
žina Louis Samsa, Chisholm, Minn.,
Mr. in Mrs. John Petrich, E. 74 St.,
Mr. in Mrs. Joe Champa, Mr. in Mrs.
Frank Drobnic, družina Frank Lesar,
Mr. in Mrs. Jos. Tanko, Mr. in Mrs.
Joe Knaus, Mr. in Mrs. Frank Arko,
E. 77 St., družina Anton Arko, Mr. in
Mrs. Jos. Levstik, Mr. in Mrs. Louis
Arko, Mr. in Mrs. Andrew Champa,
Mrs. Pauline Stampfel, Mr. in Mrs.
John Arko, Mr. in Mrs. John Nosan,
Mr. in Mrs. John Debeljak, Mr. in

Mrs. Louis Vesel, Mr. in Mrs. Anton
Pucel, Mr. in Mrs. Frank Skully, Mr.
in Mrs. Victor Drobnic, Mr. in Mrs.
John Champa, Mr. in Mrs. Louis Pe-
terlin, Mr. in Mrs. Tony Perusek, Mrs.
Christine Verbic in hči Esther, Mrs.
Jerney Knaus družina, Kotnik družina,
Misses Molly in Edith Pierce, Miss
Vera Knaus, Mrs. Frank Hocevar,
Mrs. Josephine Skully, Wenzel družina,
Mr. in Mrs. Bostjancič, Baraga družina,
Mrs. Jennie Pierce in družina,
družina Frank Merhar, E. 60 St.,
Miss Mary Hudolin, Mr. J. Knaus, Jr.,
Mr. in Mrs. Martin Sorn in Caroline,
Mr. John Adamic, Mr. in Mrs. John
James, Mr. in Mrs. Poje, Mr. Michael
Telich, družina Joe Somrak, Mr. Mar-
tin Komochar, Mrs. Mary Levstek,
Mrs. Julia Tasker, Frances Barlich,
Mr. in Mrs. Koshel, družina John
Gornik, Mr. in Mrs. John Pirc, Mr.
Urban Strazisar, Mrs. Pauline Lov-
shin, Mrs. Mary Mazovic, Mrs. Mary
Nosan, E. 177 St., Frances Pozar, Mr.
in Mrs. Joseph Luschin, Miss Betty
Ullinger, Miss Diana Bogadek, Fred
Prince A/S, Mr. in Mrs. Leonard in
Virginia Zimmer, Sgt. Milan Jaksic,
Mr. in Mrs. Steve Strunge, Mr. in Mrs.
Al Legan, Mrs. Ann Krall, Mr. A. Sn-
der, Mr. M. Sintic, Mrs. Terry Hoce-
var, Chase Brass and Copper Co. and
Employees, Fisher Body Co., Dill Mfg.
Co., Mrs. Avery's Girls at Dill Mfg.
Co., Madison Foundry Co., društvo sv.
Vida št. 25 KSKJ, Mr. George Wal-
ton, Mr. Charles Huletz, Mr. T. J.
McConville.

Enako se tudi prisrčno zahvalju-
jemo vsem, ki so dali svoje avtomobile
na razpolago pri pogrebu.

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki
so izrazili sočutje osebno ali pa s po-
slanimi sočasnimi kartami ali pa pi-
smi.

Nadalje naj sprejmejo našo is-
kreno zahvalo člani društva sv. Vida
št. 25 KSKJ, ki so spremljevali krsto
v cerkev in do groba ter ga položili k
prezgodnjemu večnemu počitku.

Našo prav prisrčno zahvalo želi-
mo izreči pogrebniemu zavodu Anton
Grdina in Sinovi za vso prijazno po-
strežbo in za lepo urejeno in izvrstno
vodstvo pogreba.

Slučajno, če smo pomotoma kak-
šno ime izpuštile, prosimo oprostjenja,
ker naš namen je izreči tem potom
najtoplejšo zahvalo vsem.

Preljubljeni in nikdar pozabljeni soprog in dragi oče, globoka žalost se je
naselila v naša srca, ker Tebe ni več med nami, ker Bog Te je že poklical k se-
bi in moral si zapustiti svoje drage, ki smo Te tako iskreno ljubili. Zelo Te po-
grešamo, ker ostali so nam samo Tvoji dragi spomini. V prezgodnjem grobu se-
daj v miru počivaj in uživaj večno veselje v večnosti.

Žalujoci ostali:

JOHANNE LEVSTIK, soproga
VERONICA, hči

Zapušča tukaj tudi žalujočega brata Antona Levstik, v Pittsburghu, Pa., pa za-
lujajočo sestro Agnes Maurin in številno sorodnikov

Cleveland, Ohio, 29. novembra 1944.

DAROVANA

Česki napisal Alojzij Dostál

Zgodovinska povest iz dobe Slovanskih apostolov

(Nadaljevanje)

"Le idite mirno na svoje domove, pridno obdelujte in sejte na rodovitna tla bogato žito, pridelujte sadeže, da se zopet nastani pri nas blagostanje, da bi bili močni tudi doma. Metoda, vašega ljubljence in pastirja, vidite v kratkem. Ker ste vi radi mene toliko stori, hočem vam povrniti s tem, da vam privedem vašega učitelja in apostola."

"Naj živi naš knez!" kliče navdušeno ljudstvo.

Zopet so se napravljali vojaki na pot, zopet so stali pripravljeni in čakali ukazov svojih poveljnikov, kar jim naznanijo oblaki prahu prihod novega poslanstva ali sploh večje množice ljudi. Počakali so; tudi knez je ostal med vojaki.

"To so vojaki, ki so lovili uporne pogane."

"Dobro so se držali, kakor je videti, prihaja jih skoro še enkrat toliko."

Na dvorišču nastane vrišč.

"Pogane peljejo!"

Mirko stopi h knezu in reče: "Le milo jih sodi, gospod; to so naši bratje. Kdo more kaj zato, da se tako trdovratno drže vere naših očetov?"

Ze so jih pripeljali: Pogani gredo s povešenimi glavami. Vojaki jih obdajajo in poveljnik hiti h knezu, da mu naznani, kako jih je zajel pri posvečenju lipi, ko so ravno hoteli darovati bogovom.

Božidar je stal nedaleč za Nikolajem in je pregledoval jetnike.

"Gospod" poskoči starih "glejte, tam je tovarišica naše milostne gospodične! Večni Bog, to je Cvetana!"

"Cvetana!" Božidar se stresse po čem telesu.

"Saj je vodnik celi četi čarovnik Dub, njen oče."

"In ona? Pa vendar ni..."

"Ni drugače, zatajila je."

"Ni mogoče. Morebiti je ujetnica, na Borotinu se je zgodila nesreča," izpregovori s težavo Božidar.

"Bog ne daj! Hitro! Kje je naš gospodar Mirko?"

Nakupite božična darila pri

Miller Art & Gift Co.

7915 St. Clair Ave.

ker tu boste našli primerna darila za vse, kot napr.:

NABOŽNE PREDMETE:

Krasne roževence, molitvenike, sveče, podobice, svetiljce, križe, verižice, oltarčke za dom, katoliške biblije in slike.

ZLATNINO:

Zaponke vsakovrstnih stilov, uhane, biserne ovratnice, navratnice, broške, zapestnice, sete za omare, muzikalne zabojčke za puder, kompakte, usnjene denarnice, muzikalne škatulice za cigarete, krtačice za lase.

ZA DOM:

Krasne slike, predstavljajoče cvetlice in scenerijo, zametne slike, vaze, consol-seti treh komadov, okvirji za slike, ogledala in mnogo drugih predmetov.

Odprto vsak večer do 9. ure, ob sobotah do 10.

CLEVELAND ORCHESTRA
Rudolph Ringwall, dirigent
SEVERANCE DORANA
četnik, 30. nov. 8:30
Sobota, 2. dec. 8:30
ORKESTRALNI PROGRAM
Vstop.: Severance Dvorana. CE 7300

Starec leta med vrstami vojakov in išče graščaka. Božidar se upre na dolgi meč. Zopet sta se sešla. Mučna negotovost mu stiska srce. V bitki je bil kakor lev, a tu so mu upadle roke in v glavi se mu je vrtelo.

Kaj se je zgodilo na Borotinu? Ali je morda oče s silo ugrabil nevhvalno hčer dobrotnikom, ki so sprejeli zavrženo dete, poplačal dobro s hudim?

Cvetana se naslanja na očetovo ramo. Bila je blede kakor mrti, njene oči so zaprte in njena glava sklonjena. Dub pa stoji s povzdignjeno glavo, kakor bi bil sam zmagovalac. Bil je ponosen na to, da se je samo on zavzel za vero večnih bogov. Smelo se ozira okoli sebe, in ko spozna svoje znanke, jih prične meriti z zaničljivimi pogledi.

Preje nego sta Božidar in Nikolaj našla gospodarja z Borotina, je že vedel od poveljnika vojaške čete, kaj se je zgodilo na gradu, kako ga je napadel Dub s svojimi privrženci, kako ga je vzel in kako so se rešili njegovi prebivalci.

"Plemenita deklica" zakličejo vsi okoli stoječi in pogledajo Cvetano, ki se stiska k očetu.

"In zakaj jo vodite s seboj kakor skrivko?" vpraša Svatopluk.

"Neče zapustiti na noben način svojega očeta. Vedno hodi z njim, povsod ga zvesto spremlja, če ji prav ne izkazuje prevelike očetovske ljubezni."

"Prava kristjana!"

"Lopovi," zagrmí Dub in z močnimi rokami izkuša raztrgati vezi, "vi ste zapustili večne bogove, postali ste nezvesti svojim pradedom, zavrgli ste vero. — Toda še živi mogočni Perun in osvobodí svoje služabnike, še so silne njegove strele in moč nezlomljena..."

"Da, Perun še živi in strele njegove..." ponove ujetniki.

"Oče," vzdihne Cvetana in se nasloni na njegova prsa, "ne kolni, ne ročaj se Bogu!"

"Tudi tebe ubije Perun s svojimi strelami."

Dub pahne hčer od sebe, kolikor more z zvezanima rokama.

"Odpeljite to dekle!" ukaže nekdo vojakom.

"Ne, ne, jaz hočem biti z očetom v ječi, tudi v smrt poj."

Too Late for Treasure Hunt

Insert shows Rudolph Wickel of Verona, N. J., as he left for Holyoke, Mass., to dig up a bonanza of \$1,000, whose location was told him as a studio guest on a quiz program. Others heard the program, and Wickel arrived to find that Jose H. Roy and his 14-year-old brother-in-law, Henry Martell, already had the money, as shown above.

dem z njim," se brani Cvetana.

Marsikako oko se je porosilo in marsikako srce je želelo: "Bog, daj mi take otroke!"

"Prijetelji," zakliče knez Svatopluk, "ti čakajo našega škofa Metoda. Kakor bi jih bil Bog semkaj poklical. Nočem jih soditi in jih ne bom. Novi moravski nadškof naj jih obsodi. Tukaj bo njegovo prvo delo, prvi trud. Do te dobe so moji jetniki, ko se vrne Metod, naj bodo njegovi učenci."

Ljudstvo zakliče veselja, in jetnike odpeljejo v ječo.

"Perunove strele nam odpro vrata..."

Zadnje besede je izpregovori Dub že na pragu ječe. Cvetana ga spremlja tudi v ječo.

XIII

Vsa Moravska je vzklikala veselja. Od mesta do mesta, od gradu do gradu, od vasi do vasi so se razlegali svečani glasovi: "Naš oče prihaja, Metod se vrača." Srce vsakega kristjana je bilo polno radosti. "Naš učitelj, naš krstitelj je rešen!"

V Velegrad vođeče ceste so bile polne ljudstva. V najrazličnejših nošah so prihajali iz cele dežele. Kdor je mogel, je prišel pozdravit Metoda, ki se je vračal iz ujetništva. Zopet je šel Božidar kakor solnčni žarek po Moravskem. Povsod se mu je mudilo.

"Kdor more brez škode od doma, naj pride na Velegrad, da slovesno pozdravimo vračajočega se škofa!"

"Vsi pridemo, da ga spodobno pozdravimo. Sprejememo ga z odprtimi rokami."

In vzdignil se je prah in podkve so zapeketale in za oznanjevalcem Metodovega prihoda že ni bilo več sledu. Moravska je velika in predno prehodi Božidar vsaj najraznejše kraje, mine mnogo časa. Hoče se ustaviti na Borotinu pri Liziki, za katere ženina je bil pred nekoliko tedni slovesno proglašen v navzočnosti sosednjega plemstva. Drugače ni moglo biti. Cvetana je sama tako hotela in je prosila Božidara.

"S tem poplačaš dobroto, katero sva midva oba uživala od dobrih ljudi na gradu." — Solnce je svetilo tako krasno, tako milo, kakor bi tudi ču-

ZA
SKLEPNIH MIŠICAH
PITAJTE
PAIN-EXPELLER
Od 1867 god. ...
Zanesljiv liniment familijeni

tilo radost nad prihodom dolgo pričakovanega škofa. Rosne kapljice so se razprostirale kakor biserni plašč po cvetlicah in listje se je svetilo kot čisto zlato. Od zapada je pihljaj lahke vetrič. Na vseh cestah in poljskih stezah je bilo polno ljudi, da se marsikje ni moglo niti skozi priti. Moravci so šli v večjih in manjših trumah. Nekateri so vzeli tudi zastave in so šli kakor na božjo pot, prepevali pesmi in molili.

Tudi gospoda iz gradov je prišla. In vzeli so z zlatom pretkana oblačila in s hermelinom podšite suknje. Za čelade so si pripeli šopke in opasali meče z zlatimi ročaji. Kar je kdo imel najlepšega in najdražjega, vse je vzel s sabo na veliko narodno slavnost.

Nikolaj je odšel z vsem služabništvom, le nekaj starih ljudi je ostalo doma. Ni se bilo ničesar bati. Dub je bil še vedno v ječi na Velegradu in Nemcem je minilo vsaj za nekaj časa veselje za ropanje po Moravskem. Tudi Lucija in Lizika sta šli naproti rešenemu škofu. Lizika je bila vesela, smejala se je in šalila. Saj vidi na Svatoplukovem dvoru svojega ljubljence — Božidara. Tudi Cvetane se je veselila. Tako davno se je nista videli!

Starejša ženska

dobi delo za opravljanje hišna dela 3 dni v tednu. Nič otrok in stanovanje je na enem nadstropju. Pokličite CL. 2587.

Za delavce

DEKLETA

IZKUŠNJA NI POTREBNA

za delo sortiranja

v sobi, kjer se reže

Izborna plača od ure

Lampl Sportswear

2570 Superior Ave.

2. nadstropje

COOLER ASSEMBLER
DOCK HANDS
CURING DEPT., SAUSAGE
DEPT.

Podnevi ali ponoči

Plača od ure poleg overtime

Hy Grade Food

Products Corp.

6600 STORER AVE.

ŽENSKA

za
splošna kuhinjska
dela

Zglasiti se je v

**MASONIC TEMPLE
RESTAURANT**
3615 Euclid Ave.

v poslojpu Masonic Temple
in vprašajte za Miss Beck

ŽENSKA

Power Machine operatorice

na bombažnih ukrojenih oblekah

Služite lahko VISOKO PLAČO

z našo izvrstno plačo od komada

Dober zaslužek na uro jamčen

Lewis Knitting Mills

2570 Superior Ave.

5. nadstropje

Mali oglasi

4 opremljene sobe

se odda v najem odrasli družini. Garaža. Nahaja se v collingwoodski naselbini. Pokličite PO. 5356.

Vabljeni ste, da obiščete

GRAND STUDIOS

787 E. 185 St. in

7547 Broadway

Umetniško dovršeni portreti

CE POTREBUJETE novo streho ali pa če je treba vašo streho popraviti, se obrnite do nas. Izvršimo velika in majhna dela na trgovskih poslopih in domovih. Brezplačni proračun.

Universal Roofing Service
1106 St. Clair Ave. — CH. 8376-8377
Ob večerih: ME. 4767

Stanovanje v najem

Odda se stanovanje s 4 sobami, odrasli družini. Blizu Eaton Axle tovarne. Vse nanovo barvano in papirano. Kopalnica. 15405 WATERLOO RD. IV. 2237.

Massage Air Cushion

★ Yields with every step
★ Absorbs shocks, jars
★ Keeps you foot-fresh

Louis Majer

Shoe Store

6410 St. Clair Ave.

V vašo izbero imamo fina vsakovrstna californijska vina. Imamo domača in importirana vina po nizkih cenah, kot tudi domače in drugo izvrstno pivo 6%, da si lahko vzamete domov v zaboju ali steklenicah. Tudi špagete, zamleto meso, omaka in sir za na dom po 50c krožnik. Pridite k

Perry Wine House

gl. trgovina

7205 WADE PARK AVE.

EN. 9276

IMAMO TUDI CAMPANJEC

Odprto od 9. zj. do 11. zv.

SE PRIPOROČAMO, ŽENAM IN DEKLETOM da pridejo po lepe SUKNJE in OBLEKE

Ravno tako imamo za otroke, suknje, obleke in snow suits, klobuke, spodnje perilo za moške, žene in dekleta, blankete, kovrte in vse, kar se potrebuje pri hiši.

ANZLOVAR'S

6202 ST. CLAIR AVE.

Vogal E. 62 St. in St. Clair

SOUND SYSTEM

INDOOR OR OUTDOOR

Posebni popust za društva

B. J. Radio Service

1363 E. 45 St. — HEND. 3028

KUPITE VAŠA BOŽIČNA DARILA PRI

DAVID'S

ZAKAJ? KER SO NAŠE CENE NIŽJE!

Bulova ure od 24.75

Prstani z velikimi diamanti od 29.75

Moške vse-volnene obleke vrhne suknje in zimске suknje od 24.50 naprej

David's

932-934 E. 152nd St.

(5 Points)

Poslužite se vašega kredita \$1.25 tedensko odplačevanje

Za delavce

Za delavce

THE TELEPHONE CO. POTREBUJE ŽENSKA ZA OSKRBNICE

za poslopja v downtownu

Polni čas šest večerov v tednu

od 5.10 pop. do 1.40 zj.

Najboljša plača od ure v mestu — Stalno delo

Zahteva se izkaz državljanstva — Zglasite se

Employment Office, 700 Prospect Ave., soba 901

od 8. zj. do 5. pop. dnevno razven ob nedeljah

The Ohio Bell Telephone Co.

DEČKI

za pomagatke pri dostavljanju

16 let ali več

Polni ali delni čas

Tedenska plača. Zglasite se na

631 PROSPECT AVE.

WM. TAYLOR SON & CO.

ŽENSKA

za likanje

IZKUŠNJA NI POTREBNA

Za delo na bombažnih oblekah

Služite lahko visoko plačo z našo izborno plačo od komada

Carl Knit

2570 Superior Ave.

2. nadstropje

Mali oglasi

V najem

se odda stanovanje s 4 sobami; fornez in kopalnica ter garaža. Vpraša se na 1221 E. 72 Place, ali pa pokličite EX. 3895.

POZOR!

Nabavite si VAŠE PIVO

v zabojih pri

Tino Modic

6030 St. Clair Ave.

EN. 9691

Imamo vse znane vrste pive

NOVA IZDAJA

Angleško-slovenski besednjak

(English-Slovene Dictionary)

Sestavil Dr. F. J. Kern

Cena \$5.00

Dobi se v uradu

ENAKOPRAVNOSTI

6231 St. Clair Avenue

Cleveland 3, Ohio

Vam zatekajo noge?

Z gumijasto elastičnimi nogavicami si boste preprečili bolečine nog, če vam ob koncu dneva zatečejo noge. Splačalo se vam bo kupiti par teh nogavic na poskušnjo.

Mandel Drug

Lodi Mandel

PH. G., PH. C.

SLOVENSKI LEKARNAR

15702 Waterloo Rd.

Cleveland, Ohio

Lekarna odprta: Vsak dan od 9:30 dopoldne do 10. zvečer.

Zaprta ves dan ob sredah.

MOŠKI

Shipping klerk

Za delo v Stockroom

Izborna prilika z dobro plačo

od ure

Lampl Sportswear

2570 Superior Ave.

2. nadstropje

SNAŽILKE

Polni čas

Tedenska plača

Zglasite se na 5. nad.

EMPLOYMENT OFFICE